

1015**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 27 kwietnia 2004 r.

w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do nasienia bydła²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 18 pkt 1 lit. b, art. 24 ust. 1 pkt 1 lit. b i pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:**1) szczegółowe wymagania weterynaryjne:**

- a) dla prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania, pozyskiwania, konserwacji, obróbki, przechowywania, prowadzenia obrotu lub wykorzystywania nasienia bydła,
- b) przy przywozie nasienia bydła,
- c) przy handlu nasieniem bydła;

2) szczegółowe wymagania dla świadectw zdrowia nasienia bydła w handlu, sposób ich wystawiania oraz wzór tych świadectw.**§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:**

- 1) nasienie — poddany obróbce lub rozcieńczony ejakulat bydła;
- 2) centrum pozyskiwania nasienia — zakład, położony na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, w którym pozyskuje się i poddaje obróbce nasienie wykorzystywane do sztucznego unasienniania, zatwierdzony i nadzorowany przez urzędowego lekarza weterynarii;
- 3) centrum przechowywania nasienia — zakład, położony na terytorium jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, w którym przechowuje się nasienie wykorzystywane do sztucznego unasienniania, zatwierdzony i nadzorowany przez urzędowego lekarza weterynarii;

- 4) lekarz weterynarii centrum — lekarz weterynarii posiadający kwalifikacje zawodowe oraz specjalizację w zakresie rozrodu zwierząt lub ukończony specjalistyczny kurs w tym zakresie, upoważniony przez powiatowego lekarza weterynarii, odpowiedzialny za przestrzeganie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia centrum pozyskiwania nasienia lub centrum przechowywania nasienia;
- 5) przesyłka nasienia — ilość nasienia objęta jednym świadectwem zdrowia;
- 6) państwo pozyskania nasienia — państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo trzecie, w którym nasienie zostało pozyskane, poddane obróbce lub przechowywane, i z którego jest wysyłane do państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 7) laboratorium diagnostyczne — laboratorium wyznaczone i zatwierdzone przez właściwą władzę państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, przeznaczone do wykonywania badań diagnostycznych określonych w rozporządzeniu;
- 8) pozyskanie — ilość nasienia uzyskana od dawcy w dowolnym czasie.

§ 3. Szczegółowe wymagania weterynaryjne dla centrum pozyskiwania nasienia i centrum przechowywania nasienia są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Nasienie będące przedmiotem handlu powinno:

- 1) spełniać wymagania określone w przepisach o kontroli weterynaryjnej w handlu;
- 2) być pozyskiwane, poddawane obróbce, przechowywane i transportowane zgodnie z wymaganiami weterynaryjnymi określonymi w rozdziale 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia;
- 3) spełniać wymagania weterynaryjne określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia;
- 4) pochodzić od bydła:
 - a) spełniającego wymagania weterynaryjne określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
 - b) które jest zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne o zdrowiu i przydatności do rozrodu, którego wzór jest określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
- 5) być zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez powiatowego lekarza weterynarii, którego wzór jest określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy 88/407/EWG z dnia 14 czerwca 1988 r. ustanawiającej warunki zdrowotne zwierząt wymagane w handlu wewnętrznym oraz w imporcie zamrożonego nasienia bydła domowego w krajach Wspólnoty Europejskiej (Dz. Urz. WE L 194 z 22.07.1988, z późn. zm.). Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszym rozporządzeniu, z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej — wydanie specjalne.

2. Świadcstwo zdrowia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinno:

- 1) w oryginale towarzyszyć przesyłce nasienia do miejsca przeznaczenia;
- 2) być sporządzone co najmniej w jednym z języków urzędowych państwa pozyskania nasienia i państwa przeznaczenia;
- 3) być sporządzone na pojedynczej kartce papieru;
- 4) być wystawione na jednego odbiorcę.

§ 5. 1. Nasienie przywożone z państw trzecich powinno:

- 1) spełniać wymagania określone w § 3 i § 4 ust. 1;
- 2) spełniać wymagania określone w przepisach o weterynaryjnej kontroli granicznej;
- 3) pochodzić od bydła, które przez okres 6 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia pozostawało na terytorium państwa trzeciego;
- 4) być zaopatrzone w świadctwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, którego wzór określa decyzja 94/577/WE z dnia 15 lipca 1994 r. dotycząca warunków zdrowotnych zwierząt i świadctw weterynaryjnych dla przywozu nasienia bydła z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 221 z 26.08.1994, z późn. zm.).

2. Świadcstwo zdrowia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, powinno:

- 1) w oryginale towarzyszyć przesyłce nasienia do miejsca przeznaczenia;
- 2) być sporządzone co najmniej w jednym z języków urzędowych państwa przeznaczenia nasienia i państwa, w którym przeprowadzana jest kontrola graniczna;
- 3) być sporządzone na pojedynczej kartce papieru;
- 4) być wystawione na jednego odbiorcę.

§ 6. 1. Dopuszcza się przechowywanie i umieszczanie na rynku, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nasienia pozyskanego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, jeżeli jest ono przechowywane w oddzielnym pomieszczeniu i będzie użyte wyłącznie do zabiegów inseminacji lub w celu kontynuacji programu hodowlanego, określonego w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

2. Ograniczenia w przechowywaniu i umieszczaniu na rynku, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nasienia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczą zgromadzonego nasienia przywiezionego z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, dopuszczonego do obrotu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2004 r. (poz. 1015)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA CENTRUM POZYSKIWANIA NASIENIA I CENTRUM PRZECHOWYWANIA NASIENIA

Rozdział 1

Szczegółowe wymagania weterynaryjne wymagane do zatwierdzenia centrum pozyskiwania nasienia i centrum przechowywania nasienia

1. Centrum pozyskiwania nasienia powinno:

- 1) znajdować się pod stałym nadzorem lekarza weterynarii centrum;
- 2) posiadać wydzielone, zamykane pomieszczenia przeznaczone do:
 - a) stałego przebywania zwierząt,
 - b) kwarantanny zwierząt,
 - c) izolacji zwierząt,

- d) pozyskiwania nasienia,
 - e) czyszczenia, odkażania lub sterylizacji narzędzi i sprzętu,
 - f) obróbki, konserwacji i przechowywania nasienia, które nie muszą znajdować się w tym samym miejscu;
- 3) być zabezpieczone przed dostępem zwierząt z zewnątrz.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby pomieszczenia dla zwierząt były fizycznie oddzielone od pomieszczeń do pozyskiwania, obróbki i przechowywania nasienia i były łatwe do czyszczenia i odkażania.

3. Centrum przechowywania nasienia powinno:

- 1) znajdować się pod statym nadzorem lekarza weterynarii centrum;
- 2) być zabezpieczone przed dostępem zwierząt z zewnątrz;
- 3) być zaprojektowane w taki sposób, aby urządzenia do przechowywania nasienia były łatwe do czyszczenia i odkażania.

Rozdział 2

Szczegółowe wymagania weterynaryjne przy kontroli centrum pozyskiwania nasienia i centrum przechowywania nasienia

I. Centrum pozyskiwania nasienia

1. Centrum pozyskiwania nasienia powinno być kontrolowane przez powiatowego lekarza weterynarii co najmniej dwa razy w roku w zakresie zatwierdzania oraz pozyskiwania, obróbki i przechowywania nasienia.

2. Kontrolę centrum pozyskiwania nasienia przeprowadza się w zakresie:

- 1) przetrzymywania w nim wyłącznie zwierząt jednego gatunku, od których pozyskiwane jest nasienie, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 2) prowadzenia przez lekarza weterynarii centrum rejestru, w którym ewidencjonuje się:
 - a) zwierzęta przebywające w centrum pozyskiwania nasienia z wyszczególnieniem rasy, daty urodzenia, cech identyfikacyjnych każdego zwierzęcia, statusu serologicznego buhaja dotyczącego zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła — IBR/IPV,
 - b) informacje o stanie zdrowia zwierzęcia, wyniki weterynaryjnych badań kontrolnych, historię chorób i wyniki wszystkich przeprowadzonych testów, przypadki leczenia i przeprowadzone szczepienia,
 - c) wszystkie przypadki przemieszczania się zwierząt, przybycie i opuszczenie centrum;
- 3) przestrzegania zakazu przebywania osób nieupoważnionych na terenie centrum, a w stosunku do osób upoważnionych przestrzegania zaleceń lekarza weterynarii centrum;
- 4) kwalifikacji zatrudnionych pracowników, z uwzględnieniem szkoleń z zakresu odkażania, higieny i zapobiegania rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych zwierząt.

3. W centrum pozyskiwania nasienia dopuszcza się:

- 1) przetrzymywanie, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, zwierząt niezbędnych do funkcjonowania centrum pozyskiwania nasienia, innych niż zwierzęta, od których pozyskiwane jest nasienie,

jeżeli nie stanowią zagrożenia dla zdrowia zwierząt, od których nasienie jest pozyskiwane;

- 2) przetrzymywanie buhajów oczekujących na wyceń oraz używanych do wytwarzania nasienia do testu i zgromadzenia rezerwy genetycznej pod warunkiem, że spełniają one wymagania weterynaryjne określone w rozporządzeniu, a ich nasienie jest gromadzone i używane wyłącznie w celach określonych w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich;

- 3) przetrzymywanie pszczół.

II. Centrum przechowywania nasienia

1. Centrum przechowywania nasienia powinno być kontrolowane przez powiatowego lekarza weterynarii co najmniej dwa razy w roku w zakresie zatwierdzenia i przechowywania nasienia.

2. Kontrolę centrum przechowywania nasienia przeprowadza się w zakresie:

- 1) prowadzenia przez lekarza weterynarii centrum rejestru, w którym ewidencjonuje się:
 - a) wszystkie przypadki przemieszczeń nasienia, dostarczenie i wysyłkę z centrum,
 - b) datę pozyskania i obróbki nasienia,
 - c) status zdrowotny buhajów, których nasienie jest przechowywane;
- 2) przestrzegania zakazu przebywania osób nieupoważnionych na terenie centrum, a w stosunku do osób upoważnionych przestrzegania zaleceń lekarza weterynarii centrum;
- 3) kwalifikacji zatrudnionych pracowników, z uwzględnieniem szkoleń z zakresu odkażania, higieny i zapobiegania rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych zwierząt.

Rozdział 3

Szczegółowe wymagania weterynaryjne dla pozyskiwania, obróbki i przechowywania nasienia

1. Podmiot prowadzący centrum pozyskiwania nasienia lub centrum przechowywania nasienia powinien pozyskiwać, poddawać obróbce i przechowywać nasienie wyłącznie w pomieszczeniach do tego przeznaczonych, zapewniając warunki higieny zapobiegające przenoszeniu chorób zakaźnych.

2. Poddawane obróbce i przechowywane może być tylko nasienie pozyskane w centrum pozyskiwania nasienia, które nie miało kontaktu z nasieniem niespełniającym wymagań weterynaryjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Dopuszcza się obróbkę nasienia, które nie zostało pozyskane w centrum pozyskiwania nasienia, pod warunkiem, że nie będzie ono przedmiotem handlu wewnątrzwspólnotowego oraz, że:

- 1) buhaje, od których pozyskano nasienie, spełniają wymagania weterynaryjne określone w niniejszym rozporządzeniu;
- 2) obróbka nasienia jest przeprowadzana przy użyciu oddzielnego sprzętu lub w innym czasie, a użyty sprzęt zostanie oczyszczony, odkażony lub wysterylizowany po użyciu;
- 3) nasienie jest możliwe do odróżnienia poprzez inne oznakowanie.

4. Do rozrzedzania i konserwacji nasienia powinno stosować się preparaty i rozrzedzalniki sporządzone z produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzących ze źródeł, które nie stanowią zagrożenia dla zdrowia zwierząt lub przed ich użyciem zostały poddane obróbce wykluczającej takie zagrożenie.

5. Narzędzia i sprzęt używane do pozyskiwania i obróbki nasienia powinny być przed i po zabiegu oczyszczone, odkażone lub wysterylizowane, a w przypadku sprzętu jednorazowego użytku zniszczone po użyciu.

6. Pojemniki służące do przechowywania lub transportu nasienia powinny być oczyszczone, odkażone lub wysterylizowane przed każdym ich napełnieniem, a w przypadku pojemników jednorazowego użytku zniszczone po użyciu; stosowany w nich środek chłodzący nie może być uprzednio używany do innych produktów pochodzenia zwierzęcego.

7. Każda pojedyncza dawka nasienia powinna być czytelnie oznakowana na indywidualnym opakowaniu, a oznakowanie powinno zawierać: datę pozyskania nasienia, rasę i cechy identyfikacyjne zwierzęcia, od którego pozyskano nasienie, status serologiczny buhaja dotyczący zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła — IBR/IPV oraz weterynaryjny numer identyfikacyjny centrum pozyskiwania nasienia nadany przez powiatowego lekarza weterynarii.

8. Zamrożone zarodki, jeżeli spełniają wymagania określone w przepisach o zarodkach bydła oraz w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, mogą być przechowywane, za zgodą powiatowego lekarza weterynarii, w pomieszczeniach zatwierdzonych do przechowywania nasienia, w oddzielnych pojemnikach.

Załącznik nr 2

WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA NASIENIA, KTÓRE MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM HANDLU

1. Nasienie będące przedmiotem handlu powinno:
 - 1) być pozyskiwane wyłącznie od zwierząt, które:
 - a) w dniu pozyskania nasienia nie wykazują żadnych objawów chorobowych,
 - b) nie były używane do krycia naturalnego,
 - c) nie były szczepione przeciwko zakaźnemu zapaleniu nosa i tchawicy/otrętowi bydła (IBR/IPV),
 - d) w okresie 12 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia nie były szczepione przeciwko pryszczycy,
 - e) w okresie 30 dni przed i 30 dni po dniu pozyskania nasienia przebywały w centrum pozyskiwania nasienia, w którym nie stwierdzono przypadków chorób, co do których istnieje obowiązek zwalczania, z zastrzeżeniem lit. f,
 - f) w okresie 3 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia i 30 dni po dniu pozyskania i zamrożenia nasienia przebywały w centrum pozyskiwania nasienia wolnym od pryszczycy, położonym w miejscu, gdzie w promieniu 10 km nie stwierdzono przypadków pryszczycy;
 - 2) być zabezpieczone mieszaniną antybiotyków w takiej ilości, aby w przygotowanym do zamrożenia, rozcieńczonym nasieniu znajdowało się:
 - a) nie mniej niż 500 IU w ml streptomycyny,
 - b) 500 IU w ml penicyliny,
 - c) 150 µg w ml linkomycyny,
 - d) 300 µg w ml spektynomycyny;
 - 3) być przechowywane w zatwierdzonych warunkach przez okres 30 dni poprzedzających wysyłkę — w przypadku nasienia mrożonego;
 - 4) być transportowane w oczyszczonych, odkażonych lub wysterylizowanych i zaplombowanych kontenerach oznakowanych w taki sposób, aby widoczny na nich numer odpowiadał numerowi znajdującemu się na świadectwie zdrowia zwierzęcia, w warunkach zabezpieczających przed zanieczyszczeniem, a użyty środek chłodzący nie był wcześniej używany do chłodzenia innych produktów pochodzenia zwierzęcego.
2. Mieszanina antybiotyków, o której mowa w ust. 1 pkt 2 może być inna, jeżeli zapewnia równoważne działanie przeciw mętwikowi, leptospirom i mykoplazmom.
3. Po dodaniu antybiotyków, rozcieńczone nasienie powinno być przetrzymywane w temperaturze nie wyższej niż 5 °C przez co najmniej 45 minut.
4. Nasienie buhajów ras mlecznych pochodzące od dawców będących nosicielami wad genetycznych, w szczególności BLAD, powinno posiadać wpis o nosicielstwie w dokumentach hodowlanych określonych w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

WYMAGANIA WETERYNARYJNE DLA BYDŁA, KTÓREGO NASIENIE MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM HANDLU

1. Buhaje, od których pozyskuje się nasienie, wprowadzane na teren centrum pozyskiwania nasienia powinny pochodzić ze stad:

- 1) których nie dotyczą nakazy lub zakazy wydane na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) urzędowo wolnych od gruźlicy, brucelozy i enzootycznej białaczki bydła.

2. W okresie 28 dni przed wprowadzeniem do pomieszczeń kwarantanny, buhaje powinny zostać poddane, z wynikiem ujemnym, następującym badaniom na:

- 1) gruźlicę — testem śródskórnej tuberkulinizacji, przy użyciu tuberkuliny ssaków i ptaków;
- 2) brucelozę — testem seroaglutynacji wykazującym miano niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr lub próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek);
- 3) enzootyczną białaczkę bydła — testem serologicznym: immunodiffuzji w żelu agarowym, wyłącznie w badaniu indywidualnym lub testem ELISA;
- 4) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA;
- 5) chorobę błon śluzowych lub jej odmianę w formie wirusowej biegunki bydła (BVD/MD) — testem serologicznym

— i zostać zaopatrzone w orzeczenie lekarsko-weterynaryjne, wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, stwierdzające, że zwierzęta te są zdrowe i przydatne do rozrodu.

3. W przypadku gdy wynik badania, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, będzie dodatni, należy przeprowadzić drugą serię badań testem izolacji wirusa lub badaniem w kierunku obecności antygenu wirusa; zwierzęta z wynikiem ujemnym mogą zostać wprowadzone do pomieszczeń kwarantanny.

4. Podczas 28-dniowego okresu kwarantanny w zatwierdzonym pomieszczeniu, w którym powinny przebywać wyłącznie buhaje posiadające taki sam status zdrowotny, przeprowadza się pomiędzy 7 a 21 dniem, z wynikiem ujemnym, następujące badania na:

- 1) brucelozę — testem seroaglutynacji wykazującym miano niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr oraz próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek);
- 2) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA;
- 3) chorobę błon śluzowych lub jej odmianę w formie wirusowej biegunki bydła (BVD/MD) — testem serologicznym; wyłącznie dla zwierząt, które uzyskały wynik dodatni podczas pierwszego badania;

4) chorobę mętwikową (*Campylobacter foetus ssp. Venerealis*) — testem immunofluorescencyjnym w kierunku przeciwciał lub testem hodowli na próbce materiału z napletka albo wypluczyn ze sztucznej pochwy; w przypadku samic testem na materiale otrzymanym ze śluzówki pochwy;

5) zarazę rzęsistkową (*Trichomonas foetus*) — badaniem mikroskopowym i testem hodowli na próbce materiału z napletka albo wypluczyn ze sztucznej pochwy; w przypadku samic testem na materiale otrzymanym ze śluzówki pochwy.

5. W przypadku gdy wynik przynajmniej jednego z badań, o których mowa w ust. 4, był pozytywny, zwierzę powinno zostać usunięte z pomieszczenia kwarantanny; w przypadku kwarantanny grupowej powiatowy lekarz weterynarii podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu w stosunku do pozostałych zwierząt.

6. Po upływie okresu kwarantanny i uzyskaniu ujemnych wyników badań, zwierzęta mogą zostać wprowadzone, za zgodą lekarza weterynarii centrum, do pomieszczeń stałego przebywania zwierząt oraz do pomieszczeń, w których pozyskiwane jest nasienie.

7. Buhaje przebywające w centrum pozyskiwania nasienia powinny raz w roku zostać poddane, z wynikiem ujemnym, następującym badaniom na:

- 1) gruźlicę — testem śródskórnej tuberkulinizacji, przy użyciu tuberkuliny ssaków i ptaków;
- 2) brucelozę — testem seroaglutynacji wykazującym miano niższe niż 30 jednostek aglutynacyjnych na mililitr oraz próbie wiązania dopełniacza, wykazującej miano na brucelozę niższe niż 20 EEC/mililitr (20 ICFT jednostek);
- 3) enzootyczną białaczkę bydła — skринingowym testem serologicznym lub testem ELISA;
- 4) zakaźne zapalenie nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IBV) — testem seroneutralizacji lub testem ELISA;
- 5) chorobę mętwikową (*Campylobacter foetus ssp. Venerealis*) — testem immunofluorescencyjnym w kierunku przeciwciał lub testem hodowli na próbce materiału z napletka albo wypluczyn ze sztucznej pochwy; w przypadku samic testem na materiale otrzymanym ze śluzówki pochwy;
- 6) zarazę rzęsistkową (*Trichomonas foetus*) — badaniem mikroskopowym i testem hodowli na próbce materiału z napletka albo wypluczyn ze sztucznej pochwy; w przypadku samic testem na materiale otrzymanym ze śluzówki pochwy mikroskopowy test aglutynacji na leptospirozę;
- 7) chorobę błon śluzowych lub jej odmianę w formie wirusowej biegunki bydła (BVD/MD) — testem izolacji wirusa lub badaniem w kierunku obecności antygenu wirusa lub testem serologicznym w kierunku obecności przeciwciał — wyłącznie dla

zwierząt, które uzyskały wynik dodatni podczas pierwszego badania.

8. Buhaje, które nie są używane do pozyskiwania nasienia mogą być zwolnione od badania na przeciwciała lub z testu hodowli na zakażenia mętwikiem płodowym pod warunkiem, że przed ich ponownym wprowadzeniem do centrum pozyskiwania nasienia będą poddane takim testom, z wynikiem ujemnym.

9. Wszystkie wymagane badania powinny być wykonywane w laboratorium diagnostycznym.

10. Jeżeli wynik przynajmniej jednego z okresowych badań, o których mowa w ust. 7, był pozytywny, zwierzęta powinny być izolowane, a pozyskane od nich nasienie, licząc od dnia ostatniego ujemnego wyniku badania, nie może być wprowadzone do obrotu.

Załącznik nr 4

WZÓR

ORZECZENIE LEKARSKO-WETERYNARYJNE O ZDROWIU I PRZYDATNOŚCI DO ROZRODU BYDŁA

Nr

(miejsowość, data)

I. Opis bydła

Nazwa buhaja Nr identyfikacyjny

Rasa Data urodzenia

Hodowca Właściciel

II. Badanie ogólne

1. Stan zdrowia na podstawie ogólnego badania klinicznego

2. Stan narządu ruchu

3. Wyniki badania na obecność chorób zakaźnych:

- gruźlica (tuberkulinizacja tuberkuliną b/pt.)

- bruceloza (serologicznie krew)

- białaczka (serologicznie krew)

- otręt (IBR/IPV) (klinicznie narząd rozrodczy)

(serologicznie krew)

- BVD/MD (serologicznie)

4. Choroby uwarunkowane genetycznie

III. Badanie szczegółowe

1. Stan narządów rozrodczych (badanie zewnętrzne i wewnętrzne):

- worek mosznowy (obwód w cm)

- jądra i najądrza

- powróżek nasienny i nasieniowody

- jama napletkowa prącia

- dodatkowe gruczoły płciowe i bańki nasieniowodów

2. Zachowanie (odruchy płciowe):

- popęd płciowy (libido)
- oddawanie nasienia na sztuczną pochwę

3. Wartość nasienia:

cechy nasienia	ejakulat
objętość w cm ³	
barwa	
odczyn pH	
ruch falowy	
% plemników o ruchu prawidłowym	
aglutynacja plemników	
liczba plemników w mm ³	
% plemników z wadami głównymi	
% plemników z wadami podrzędnymi	
obecność leukocytów	
ilość drobnoustrojów w cm ³ nasienia	

4. Obecność drobnoustrojów patogennych w nasieniu

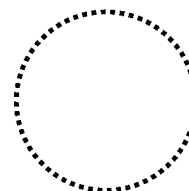
IV. Ocena

A. Na podstawie przedstawionych wyników badań stwierdza się, że ww. buhaja można używać jako rozplodnika w centrum pozyskiwania nasienia lub do krycia naturalnego.

B. U ww. buhaja stwierdzono:

- 1) co powoduje odroczenie do następnych badań,
- 2) co wyklucza jego przydatność jako rozplodnika.

Podpis i pieczęć urzędowego lekarza weterynarii

WZÓR**ŚWIADECTWO ZDROWIA DLA NASIENIA BYDŁA**

1. Państwo Członkowskie pochodzenia nasienia oraz właściwy organ		2. ŚWIADECTWO ZDROWIA Nr	
		Oryginał	Kopia
A. ŹRÓDŁO POCHODZENIA NASIENIA			
3. Identyfikacyjny numer weterynaryjny centrum pozyskiwania nasienia / centrum przechowywania nasienia ⁽¹⁾			
4. Nazwa i adres centrum pozyskiwania nasienia / centrum przechowywania nasienia ⁽¹⁾		5. Nazwa i adres wysyłającego	
6. Kraj i miejsce załadunku		7. Środek transportu	
B. MIEJSCE PRZEZNACZENIA NASIENIA			
8. Państwo Członkowskie przeznaczenia		9. Nazwa i adres odbiorcy	
C. IDENTYFIKACJA NASIENIA			
10. Znak identyfikacyjny dawek ⁽²⁾	11. Liczba dawek	12. Identyfikacyjny numer weterynaryjny centrum pozyskania nasienia	
D. INFORMACJA ZDROWOTNA			
13. Oświadczenie: a) nasienie zostało pozyskane, poddane obróbce i przechowywane zgodnie z wymaganiami rozporządzenia; b) nasienie zostało wystane do miejsca załadunku w zabezpieczonym pojemniku, który posiada numer, zgodnie z wymaganiami rozporządzenia, c) nasienie zostało pozyskane od buhajów, które nie były szczepione przeciwko pryszczycy w okresie 12 miesięcy przed dniem pozyskania nasienia; d) nasienie było przechowywane zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu przez okres co najmniej 30 dni przed wystaniem ⁽³⁾			
E. WAŻNOŚĆ			
13. Data i miejsce	14. Nazwisko i kwalifikacje urzędowego lekarza weterynarii	15. Podpis i pieczęć urzędowego lekarza weterynarii	

⁽¹⁾ Niepotrzebne skreślić⁽²⁾ Odpowiadający identyfikacji zwierząt-dawców i dacie pozyskania.⁽³⁾ Można skreślić w przypadku świeżego nasienia.